

Sociālos tīklos kā joks ceļo šāds teksts:

1. Народ должен жить хорошо.
2. Народ должен жить.
3. Народ должен.

Закон принят с поправками в трёх чтениях.

Man nav īsti saprotams, kur ir tāda joks sāls? Un kāpēc ar to nodarbojas arī it kā saprātīgi latvieši. Vai Jūs to varētu nokomentēt?

Par tautu Godu.

1. Mana vecmāmiņa teica tā: “Muļķim ko pasmieties, gudram ko padomāt” un vēl teica arī tā: “Parādi muļķim pirkstu, viņš smiesies.”

Tā ir tādu neizglītotu un par sliktu papriecāties, slikto, cita nelaيمي pabaudīt kāru ļautiņu ķiķināšana. Viņi tur domājas saskatījuši kādu “lielu patiesību” par kādu “lielo ļauno”. Tā ķiķina mazi bērni, kad saskaras ar kādu viņiem nezināmu un nesaprotamu pieaugušo dzīves notikumu.

2. Tas ir tipisks manipulatoru – krāpnieku solis – likt domāt un saskatīt to kā nav. Tā ir tipiska maldināšana. Šis sūtījums veidots, savienojot divas nekā nesaistītas daļas. Pirmā sastāv no filosofiskas kārtulas – Druīdu triādes – trim secīgi sakārtotiem, noslēgtu domu veidojošiem un abpus vedošiem izteicieniem.

Otra daļa ir ar pirmo nesaistīts teikums “likums pieņemts trešajā lasījumā”, kurš muļķim liek domāt, ka pirmie trīs punkti ir kāda likuma lasījumi un trešais ir tas pieņemtais likums. Kopumā tā ir anekdote, bet tas, ka tā izraisa (*un it sevišķi latviešos*) ļaunuma prieciņu, ir bēdīgi, bet tādā gadījumā to jau vairs nevar uztvert kā anekdoti, bet kā norādošo un nosodošo “pirkstu” – “lūk, lūk, kādi viņi ir”. It sevišķi bēdīgi tāpēc, ka tādas pasmiešanās cēlonis ir, kā krievu valodas nezināšana latviešiem, tā arī apziņas pagrimums krieviem – arī viņi ir aizmirsuši kādreiz viņiem zināmu vārdu jēdzienisko saturu. Tāda satura zaudēšana liecina par tajos ietvertu jēdzienu vērtību zudumu smējēju dvēselē.

• Ir notikusi dvēseles deģenerācija.

3. Kārtulai nevar dot precīzu tulkojumu. Pirmkārt, tāpēc, ka krievu valodā vārdu “dolžen” lieto divās nozīmēs. Vienā nozīmē to lieto kā latviešu vēlējuma izteiksmi, bet otrā, kā vienu no latviešu vārda “pienākums” nozīmēm. Lieta tā, ka tur, kur latviešiem ir viens vārds “pienākums” (*latvieši pienākumu izprot tikai vienā nozīmē*), tur krieviem ir divi - atšķirīgus jēdzienus – divas pienākuma formas izsakoši vārdi. Viens ir “dolžen”, bet otrs ir “objazan”. Pie tam krievu valodā abi vārdi var būt vienā teikumā “... dolžen ispolņjatj objazonosti”, vai, mūsdienās, zaudējot filosofisko saturu, saka tā “... objazan izponņjatj dolg”. Abos gadījumos latviski tas ir – “pienākums izpildīt pienākumu”.

Krievu tautas izpratnē pienākumam ir divas formas. Pirmā ir iekšējā pienākuma izpratne – tā, kura nāk no katra godīga Cilvēka goda – pildīt Cilvēka pienākumus pret citiem cilvēkiem vai notikumos – Cilvēks sniedz palīdzību citam cilvēkam iekšēji izjusta pienākuma – goda daļas – mudināts. To izsaka vārds “dolžen”.

Otrā ir ārējo prasību – likumu, noteikumu, disciplīnas, procesa diktēti pienākumi. Tā ir noteiktu saistību sabiedrībā diktatūra. Sabiedrības esamība nosaka tādu ārēji diktētu

pienākumu diktatūru. Tas ir tas, pret ko cīnās – ko negrib pieņemt liberāļi un anarhisti. Ārējo prasību diktēti pienākumi tiek apzīmēti ar vārdu “objazannosti”. Visur notiekošā Kultūras pagrimuma dēļ, arī krievi tagad šos vārdus nešķiro pēc to īstās nozīmes un aizvien biežāk lieto kā sinonīmus.

“Norādošo un nosodošo pirkstu” izraisa vārda “dolžen” nepareiza izpratne, kas liek domāt par to, ka te ir runa par kādu parādu. Mūsdienās, materiālisma laikā, ir zaudēta vārda “parāds” izcelsme. Parāds “dolg” (*pienākums*) nāk no katra godīga Cilvēka iekšējās nepieciešamības atlīdzināt aizdevumu. Tomēr, īstajā nozīmē, tas norāda uz godīga Cilvēka goda diktētu nepieciešamību atlīdzināt – būt līdzvērtīgam citu Cilvēku godīgajai rīcībai. Tas ir vārds, kurš norāda uz Cilvēcīko attiecību rakstura kvalitāti.

“Mēs esam “parādnieki” savu senču, varoņu, vecāku priekšā” ir tas pats kā “Mums ir pienākumi būt tādiem, kādi ir mūsu senči, varoņi, vecāki” un “Mums ir pienākumi savu senču, varoņu, vecāku priekšā”. Latviski to tā īsti - adekvāti krievu valodai pateikt nevar.

Īsti būtu – **“Mums ir gods savu senču, varoņu, vecāku priekšā”.**

- **Gods un Pienākums ir viens un tas pats.**
- **Gods redzams pienākuma izpildē.**
- **Pienākums izriet no Goda esamības.**

Tagad lietotais vārds “čestj” goda nozīmē, norāda uz ārēji izrādītu pagodinājumu.

- **Valoda mainās līdz ar tautas dvēseli.**
- **Kultūras izaugsmē valoda izsmalcinās un iegūst niansētību.**
- **Tautai pagrimstot, valoda vienkāršojas un zaudē materiālas, jūtu un Garīgās pasaules iedvesmas daudznozīmību.**

Filosofisko kārtulu (*filozofija tādu nepazīst*) var pārtulkot aptuveni tā:

1. Tautai jādzīvo labi.
2. Tautai jādzīvo.
3. Tautai ir pienākums.

Var arī tā:

1. Tauta ir pienākumā dzīvot labi.
2. Tauta ir pienākumā dzīvot.
3. Tauta ir pienākumā.

Kārtulu var lasīt no augšas uz leju. Tad tā ir cēloņu atrašana.

Kārtulu var lasīt no lejas uz augšu. Tad tā norāda uz secīgu “novēlējumu” – pienākuma izpildi.

Ja kārtulu, atbilstoši Druīdu filozofiskajai tradīcijai, lasa no augšas tad:

1. Tautai jādzīvo labi.
1. Tauta ir pienākumā dzīvot labi.

No tā ir jautājums:

- Kas ir dzīvot labi?

Uz to ir atbilde - otrajā rindā:

2. Tautai jādzīvo.
2. Tauta ir pienākumā dzīvot.

“Labi ir dzīvot”. Ar to saprotot Cilvēka (*pāri eksistenciālītai stāvošo*) Cilvēcisko Vērtību darbību, interešu un spēju realizāciju.

Tas rada jautājumu,

- Kas ir dzīvot?

Uz to ir atbilde trešajā rindā:

3. Tautai ir pienākums.
3. Tauta ir pienākumā.

Dzīvo tad, kad tautai ir pienākums. Dzīvo tad, kad tauta ir pienākumā. “Pildīt pienākumu, būt godā, būt ar godu ir dzīvot”.

Ja šo kārtulu (*atbilstoši Druīdu filosofijas tradīcijai*) lasa no apakšas, tad trešā rinda

Tautai ir pienākums.
Tauta ir pienākumā.

savu rezultātu rod otrajā rindā:

Tautai jādzīvo.
Tauta ir pienākumā dzīvot.

kas tālāk pienākuma – goda rezultātu noved pirmajā rindā

Tautai jādzīvo labi.
Tauta ir pienākumā dzīvot labi.

Te no šīs kārtulas rindām par pienākumu – godu varam pāriet pie jautājuma,

- Kas ir tauta?

un katrā rindā rast gan pārdomu tematu, gan neapgāžamu objektīvu un filosofiski pamatotu atbildi uz šo jautājumu par tautu, godu un pienākumu.

*Pauls Stelps
Sociopsiholoģijas asociācija*